

Tentamen inom Matematisk Grundkurs

Ordinarie tentamen för kursen HT 2022

Utbildningskod:	TNIU19
Modul:	TEN2
Max:	18 p
Betyg 3:	Minst 9 p och samtidigt minst 2 p per avsnitt I-III
Betyg 4:	Minst 12 och samtidigt minst 3 p per avsnitt I-III
Betyg 5:	Minst 15 p
Att tänka på:	Fullständiga lösningar/resonemang och tydligt angivna svar
Hjälpmedel:	Skrivdon, linjal, kurvmall, passare och gradskiva
Skrivtid:	2022-10-28 kl 08:00–13:00
Jour:	Peter Holgersson, 0705-19 99 92

Del I

1. Vid betyg G på KTR4 erhåller man automatiskt maximala 3 p på denna bonusuppgift. Ange i så fall "Bonus" i stället för ett kryss i rutan för denna uppgift på försättsbladet.

- a) Lös ekvationen

$$|5 - 2x| = 20 - 3x$$

Ledning:

Två fall studeras på olika sidor om $x = \frac{5}{2}$ och man finner en lösning $x = 5$.

- b) Lös ekvationssystemet

$$\begin{cases} A + B + 2C + D = 13 \\ 2A + 3B + 2C + 2D = 22 \\ A + B + C - D = 2 \\ A + B + 3C + 2D = 20 \end{cases}$$

Ledning:

Gauss-elimination ger $A = 1, B = 2, C = 3$ och $D = 4$

- c) Partialbråksuppdelning

$$\frac{7x + 9}{x^2 + 3x}$$

Ledning:

Partialbråksuppdelning med ansats $\frac{A}{x} + \frac{B}{x+3}$ ger det enklare bråken $\frac{3}{x} + \frac{4}{x+3}$

3 p

2. Lös olikheten

$$14 - x \geq \frac{4}{x - 9}$$

Ledning:

Liknämnhet, gemensamt rationellt uttryck skriven som nollprodukt ger efter teckenstudie lösningsmängderna $x \in]-\infty, 9[\cup [10, 13]$

3 p

Del II

3. Vid betyg G på KTR5 erhåller man automatiskt maximala 3 p på denna bonusuppgift. Ange i så fall "Bonus" i stället för ett kryss i rutan för denna uppgift på försättsbladet.

Lös ekvationerna

a)

$$\sin 2x = \cos x$$

Ledning: Sambandet "sinus för dubbla vinkeln" och faktorisering till nollprodukt ger svaren $x = \frac{\pi}{2} + n\pi$ eller $x = \frac{\pi}{6} + n2\pi$ eller $x = \frac{5\pi}{6} + n2\pi$, $n \in \mathbb{Z}$

b)

$$10^{2x} + 9 \cdot 10^x - 10 = 0$$

Ledning: Variabelskifte $t = 10^x$ ger $t = 1$ eller $t = -10$ varav det första alternativet är OK och ger $x = 0$

c)

$$2 \ln x = \ln(2x + 24)$$

Svar: Tredje logaritmlagen och invers till logaritmen ger andragradsekvationen $x^2 - 2x - 24 = 0$ vars lösningar kontrolleras och endast $x = 6$ är OK.

3 p

4. Låt

$$f(x) = \begin{cases} x + 5 & , a < x < b \\ 12 - x & , 6 \leq x < 10 \end{cases}$$

- a) Bestäm det lägsta värdet på a och högsta värdet på b för att $f(x)$ skall vara en omvändbar funktion med invers $f^{-1}(x)$.

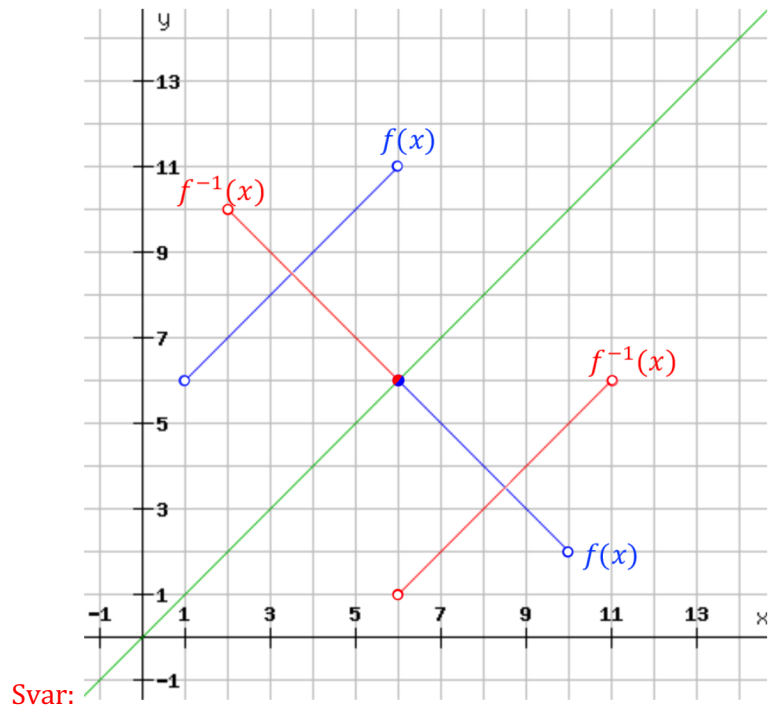
Svar: $a = 1$ och $b = 6$,

Notera att $-\infty$ inte är ett värde.

- b) Bestäm $f^{-1}(x)$ med tillhörande definitionsmängder.

$$\text{Svar: } f^{-1}(x) = \begin{cases} x - 5 & , 6 < x < 11 \\ 12 - x & , 2 < x \leq 6 \end{cases}$$

- c) Skissa $f(x)$ och $f^{-1}(x)$ i ett gemensamt koordinatsystem.



3 p

Del III

5. Vid betyg G på KTR6 erhåller man automatiskt maximala 3 p på denna bonusuppgift. Ange i så fall "Bonus" i stället för ett kryss i rutan för denna uppgift på försättsbladet.

Lös ekvationerna

- a)

$$2iz^3 = 54$$

$$\text{Svar: } z = 3i \text{ eller } z = -\frac{3\sqrt{3}}{2} - \frac{3}{2}i \text{ eller } z = \frac{3\sqrt{3}}{2} - \frac{3}{2}i$$

- b)

$$|z - 4i| = |z - 8|$$

$$\text{Svar: Linjen } y = 2x - 6 \text{ med } x = \text{Re } z \text{ och } y = \text{Im } z$$

c)

$$z^4 + 29z^2 + 100 = 0$$

Svar: $z = \pm 2i$ eller $z = \pm 5i$

3 p

6. Lös ekvationen

$$(1 - i)z^2 - (12 + 4i)z - 13 + 21i = 0$$

Lösningstips: Division ledvis med $(1 - i)$ ger efter förlängning med nämnarens konjugat ekvationen

$$z^2 - (4 + 8i)z - 17 + 4i = 0$$

som kvadratkompletteras och man får icke-reellt högerled

$$(z - (2 + 4i))^2 = 5 + 12i$$

Ersättning av parentesen med $x + iy$ ger ekvationssystemet

$$\begin{cases} x^2 - y^2 = 5 \\ 2xy = 12 \\ x^2 + y^2 = 13 \end{cases}$$

som efter studie av realdel, imaginärdel och absolutbelopp hos höger- och vänsterled ger $x = \pm 3$ och $y = \pm 2$ som efter insättning ger $z_1 = 5 + 6i$ eller $z_2 = -1 + 2i$

3 p